

PATVIRTINTA

Palangos miesto socialinių paslaugų centro
Direktoriaus 2016-12-30 įsakymu Nr. 366

PALANGOS MIESTO SOCIALINIO PASLAUGŲ CENTRO KORUPCIJOS PREVENCIJOS PROGRAMA

I. BENDROS NUOSTATOS

1. Palangos m. socialinių paslaugų (toliau – Centro) korupcijos prevencijos programa (toliau – Programa) nustato pagrindinius korupcijos prevencijos principus, tikslus, uždavinius vertinimą ir reagavimo į korupcijos atsiradimo atvejus tvarką.
2. Programa parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu (Žin., 2002, Nr. 57-2297), Lietuvos Respublikos nacionaline kovos su korupcija programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. sausio 17 d. nutarimu Nr. IX-711 (Žin., 2002, Nr. 10355), Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarka, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 164 (Žin., 2003, Nr. 103-4622) ir kitais teisės aktais reglamentuojančiais korupcijos prevencijos veiklą.
3. Centro korupcijos prevencijos programa privaloma visiems Centro darbuotojams, praktikantams ir savanoriams.
4. Programos paskirtis - intensyvinti korupcijos prevenciją, šalinti prielaidas korupcijai atsirasti ir plisti Centre. Programa padės vykdyti kryptingą korupcijos prevencijos politiką, užtikrinti skaidresnę, veiksmingesnę ir viešesnę Centro veiklą, darbuotojų veiklą, padės siekti, kad būtų netrukdoma teikti kokybiškas paslaugas priklausančias Centrai pagal nuostatus.
5. Programoje vartojamos sąvokos atitinka teisės aktus:
 - 5.1. **Korupcijos prevencija** – korupcijos priežasčių, sąlygų atskleidimas ir šalinimas sudarant bei įgyvendinant atitinkamų priemonių sistemą, taip pat poveikis asmenims siekiant atgrasinti nuo korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų darymo.
 - 5.2. **Apgaulė** – veiksmai, elgesys ir žodžiai kuriais sąmoningai norima apgauti suklaidinti.
 - 5.3. **Korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos** – kyšininkavimas, prekyba poveikiu, papirkimas, kitos nusikalstamos veikos, jeigu jos padarytos teikiant viešąsias paslaugas siekiant sau ar kitiems asmenims naudos:
 - 5.3.1. piktnaudžiavimas tarnybine padėtimi arba įgaliojimų viršijimas;
 - 5.3.2. piktnaudžiavimas oficialiais įgaliojimais;
 - 5.3.3. dokumentų suklastojimas;
 - 5.3.4. sukčiavimas;
 - 5.3.5. turto pasisavinimas ar iššvaistymas;
 - 5.3.6. tarnybos, komercinės paslapties atskleidimas;
 - 5.3.7. neteisingų duomenų apie asmenį, pajamas, pelną ar turtą pateikimas;
 - 5.3.8. nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimas;
 - 5.3.9. kišimasis į atliekančio asmens veiklą ar kitos nusikalstamos veikos, kai tokių veikų padarymu siekiama ar reikalaujama kyšio, papirkimo arba nuslėpti ar užmaskuoti kyšininkavimą ar papirkimą.
 - 5.3.10. duomenų apie asmenį pateikimas tretiesiems asmenims išskyrus atvejus kai tą reglamentuoja teisės aktai.

II. KORUPCIJOS PREVENCIJOS PROGRAMOS VYKDYMO TIKSLAS, UŽDAVINIAI, PRINCIPAI

6. Programos tikslas – išaiškinti ir šalinti korupcijos bei apgaulės prielaidas, užtikrinti skaidresnę ir veiksmingesnę Centro darbuotojų veiklą.
7. Programos uždaviniai:
 - 7.1. užtikrinti efektyvų korupcijos prevencijos priemonių plano įgyvendinimą ir taikymą bei numatytų priemonių administravimą ir kontrolę;
 - 7.2. ugdyti antikorpacinę kultūrą Centre;
 - 7.3. siekti, kad visų sprendimų priėmimo procesai būtų skaidrūs, atviri ir prienami Centro bendruomenei, skatinti bendruomenę aktyviai dalyvauti Centro savivaldoje;
 - 7.4. užtikrinti, kad kuo greičiau būtų nustatomi įtariami korupciniais teisės pažeidimais asmenys ir įgyvendinamas neišvengiamos teisės pažeidėjų teisinės atsakomybės principas;
 - 7.5. užtikrinti Centro administravimo ir viešųjų paslaugų skaidrumą, atvirumą, teisinių ir antikorpacinių principų laikymąsi;
 - 7.6. visokeriopa ginti visuotinai pripažįstamas žmogaus teises ir laisves;
 - 7.7. skatinti glaudesnę Centro bendradarbiavimą su kitomis institucijomis, organizacijomis bei visuomene;
 - 7.8. skatinti skaidrų ir atvirą paslaugų teikimą;
 - 7.9. paskirti už šios politikos įgyvendinimą ir kontrolę atsakingus asmenis;
 - 7.10. reaguoti į gautą informaciją apie korupciją ir apgaulę, ją analizuoti.

III. PRINCIPAI, KURIAIS VADOVAUJAMASI KORUPCIJOS PREVENCIJOJE

8. Teisėtumo – korupcijos prevencijos priemonės Centre įgyvendinamos laikantis LR Konstitucijos, įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimų ir užtikrinant pagrindinių asmens teisių ir laisvių apsaugą.
9. Visuotinio privalumo – korupcijos prevencijos subjektais gali būti visi asmenys.
10. Sąveikos – korupcijos prevencijos priemonių veiksmingumas užtikrinamas derinant visų korupcijos prevencijos subjektų veiksmus, keičiantis subjektams reikalinga informacija ir teikiant vienas kitam reikiamą pagalbą.
11. Pastovumo – korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinimo rezultatus bei teikiant pasiūlymus dėl priemonių veiksmingumo didinimo institucijai, kuri pagal savo kompetenciją įgaliota įgyvendinti tokius pasiūlymus.

IV. CENTRO VEIKLOS SRITYS, KURIOSE GALIMA KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖ, JŲ VERTINIMAS, ADMINISTRAVIMAS

12. Centras – savivaldybės biudžetinė įstaiga, savo veikloje vadovaujasi Centro nuostatais, Lietuvos Respublikos įstatymais, Palangos savivaldybės tarybos sprendimais, Mero potvarkiais, Savivaldybės administracijos direktoriaus, socialinės rūpybos skyriaus vedėjo, Centro direktoriaus įsakymais.
13. Programos ir jos priemonių įgyvendinimo plano projektą rengia Centro direktoriaus sudaryta darbo grupė.
14. Už konkrečių programos priemonių įgyvendinimą pagal kompetencija atsako priemonių plane nurodyti vykdytojai.
15. Korupcijos pasireiškimo prielaidos:
 - 15.1. Centre vykdomos veiklos;

- 15.2. prekių ir (ar) paslaugų viešieji pirkimai;
 - 15.3. Centro biudžeto lėšų panaudojimas; mokesčių administravimas;
 - 15.4. konkursų eiti pareigas, darbuotojų kvalifikacijos kėlimo organizavimas ir vykdymas;
 - 15.5. darbuotojų funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka;
 - 15.6. Centrai priklausančių automobilių panaudojimas;
 - 15.7. pažeidimų nustatymas, protokolų surašymas ir nuobaudų skyrimas;
 - 15.8. teikiant ir skiriant Centro darbuotojams lengvatas (kompensacijas, pašalpas ir pan.);
 - 15.9. pilietiškumo stoka, visuomenėje nepakanka teisingo supratimo, kas yra korupcija;
 - 15.10. atliekant kitas viešojo administravimo ir paslaugų teikimo funkcijas.
16. Centre korupcijos tikimybės vertinimas:
- 16.1. Centre direktoriaus įsakymu išrenkama ir sudaroma darbo grupė, kuri bus atsakinga už korupcijos prevencijos programos įgyvendinimą;
 - 16.2. atsižvelgiant į galimas korupcijos pasireiškimo tikimybes, gautą informaciją, darbo grupė analizuoja ir teikia siūlymus Centro direktoriui dėl apgaulės ir korupcijos prevencijos kontrolės priemonių rengimo ir įgyvendinimo;
 - 16.3. Centro direktorius išanalizuoja pateiktą informaciją ir siūlo veiklos sritis, kuriose einamaisiais metais tikslinga atlikti vertinimą;
 - 16.4. darbo grupė vertindama pasirinktas veiklos sritis, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, analizuoja Centro dokumentus, aprašus, atliktus veiksmus ir vertina:
 - 16.4.1. ar pasirinktoje (nustatytoje) korupcijos apraiškos srityje yra laikomasi veiklos tvarkos aprašų, kitų dokumentų susijusių ir turinčių įtakos tai veiklai;
 - 16.4.2. ar veiksmų atlikimo tvarka yra skaidri;
 - 16.4.3. ar sprendimų priėmimo principai teisingi ir atitinka teisės aktus;
 - 16.4.4. ar aiškūs kriterijai;
 - 16.4.5. ar aiškiai apibrėžti jų įgaliojimai;
 - 16.4.6. ar aiškios atskirtos sprendimų priėmimo ir kontrolės funkcijos;
 - 16.4.7. ar nustatyta sprendimų apskundimo tvarka ir kt.;
 - 16.4.8. ar nustatyta tvarka pakankama, ar ji nesuteikia per daug įgaliojimų įstaigos darbuotojams veikti savo nuožiūra, ar joje nėra perteklinių reikalavimų;
 - 16.4.9. ar veiksmingai funkcionuoja vidaus kontrolės sistema;
 - 16.4.10. atlieka kitus būtinus veiksmus ir vertinimus.
17. Teikia rekomendacijas Centro darbuotojams, kaip nesudaryti savo veiksmais ar neveikimu sąlygų korupcinio pobūdžio nusikalstamoms veikoms.

V. KORUPCIJOS PREVENCIJOS PRIEMONĖS

18. Antikorupcinis ugdymas yra neatskiriama švietimo dalis, siekiant puoselėti asmens dorovę, ugdyti pilietiškumą, asmens teisių ir pareigų visuomenei ir valstybei sampratą ir įgyvendinti korupcijos prevenciją.
19. Nustatytų apgaulės ir korupcijos atvejų paviešinimas Centro interneto svetainėje ar skelbimų lentoje skelbiant informaciją apie padarytus korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas.
20. Priemonės, susijusios su antikorupciniu darbuotojų mokymu ir informavimu apie nustatytą korupcinę veiklą nurodyti programos įgyvendinimo priemonių plane.
21. Veiklos sričių, kuriose yra didelė apgaulės ir korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymas, analizė ir vertinimas.
22. Kontrolės ir priežiūros vykdymas.

23. Problemų išankstinis nuspėjimas ir pašalinimas.
24. Atsakomybės neišvengiamumo principo taikymas už Centre padarytus nusižengimus, susijusius su korupcija.
25. Viešų ir privačių interesų derinimas, užtikrinimas, kad priimant sprendimus pirmenybė būtų teikiama viešiesiems interesams, siekti priimamų sprendimų nešališkumo ir užkirsti kelią korupcijai ir apgalei Centro veikloje.
26. Pranešimų, skundų, informacijos, susijusios su korupcija, tikrinimas, priemonių taikymas.
27. Savo kompetencijos neviršijimas.
28. Centro kontrolę vykdančių institucijų išvadų vertinimas.
29. Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų, Centro nuostatų, kitų dokumentų, susijusių su veikla laikymasis.
30. Centro darbuotojų dalyvavimas korupcijos prevencijos perspėjime.
31. Direktorius įsakymų atsakingi darbuotojai teikia privačių interesų, gyventojų turto deklaracijas įstatymų nustatyta tvarka.
32. Visi Centre dirbantys darbuotojai yra susipažinę ir pasirašę konfidencialumo pasižadėjimą saugoti asmens duomenis.
33. Centro internetinėje svetainėje skelbiamos Centro veiklą reglamentuojantys dokumentai: nuostatai, licencijos, supaprastintos viešųjų pirkimų taisyklės, metinis viešųjų pirkimų planas, finansinių ataskaitų rinkiniai, darbuotojų darbo užmokesčio vidurkiai, vykdomų veiklų aprašai, laisvos darbo vietos, Centro veiklos strateginiai planai, įsivertinimai kt. dokumentai, periodiškai skelbiamos Centro veiklos naujienos ir kt.

VI. REAGAVIMAS Į GALIMUS APGAULĖS IR KORUPCIJOS ATVEJUS

34. Jei darbuotojas žino ar įtaria kitą darbuotoją ar darbuotojus korupcijos ar sukčiavimo atvejį, jis turi, žodžiu ar/ir užpildęs laisva forma raštišką pranešimą, informuoti pasirinktinai:
 - 34.1. darbo grupę, kuri tokius atvejus tiria;
 - 34.2. vienam kuriam nors už darbą su korupcija atsakingam darbuotojui;
 - 34.3. padalinių vadovams, direktoriui, direktoriaus pavaduotojui socialiniams reikalams.
35. Visos šios grandys turi glaudžiai tarpusavyje bendradarbiauti, kad užtikrintų tinkamą visų pranešimų tyrimą.
36. Įspėjama, kad asmuo žinąs apgaulės ir korupcijos atvejį ar jį pastebėjęs, įtaręs, turi imtis šių veiksmų:
 - 36.1. neteikti informacijos tretiesiems asmenims, o tik nurodytiems reagavimo į galimus korupcijos atvejus asmenims;
 - 36.2. nebandyti rinkti įrodymų ar pačiam klausinėti kokių nors asmenų, vykdyti bet kokią savarankišką apklausą ar tyrimą;
 - 36.3. jei turima svarbių, korupcinį atvejį įrodančių dokumentų, juos asmuo turi laikyti saugioje vietoje;
 - 36.4. niekam neplatinti ir neatiduoti, išskyrus asmenis, kurie nurodyti šiame apraše;
 - 36.5. išgirdus, pamačius, kas, darbuotojo manymu, yra svarbi informacija, užsirašyti laiką, datą ir kitas smulkmenas.
 - 36.6. nebandyti tyrimo atlikti patiems ar pasitelkus kitas kolegas, persekioti įtariamojo;
 - 36.7. jeigu yra gautas pranešimas dėl korupcinio atvejo, reaguoti į tokį atvejį reikia nedelsiant; nenuslėpti žinomos informacijos.
37. Kiekvieno darbuotojo, pranešusio apie jam žinomą korupcijos arba sukčiavimo atvejį, informacija bus vertinama kiek įmanoma konfidencialiai. Toks pat patikrinimas galioja ir tuo atveju, jei paaiškėja, kad darbuotojo nuomonė yra neteisinga, informacija nepasitvirtina.

38. Darbuotojas, pranešęs apie korupcijos atvejus, nebus persekiojamas ar kitaip diskriminuojamas.

39. Įtarimais ar nepagrįstais manymais neturi būti piktnaudžiuojama, nes darbuotojui, piktnaudžiaujančiam nepagrįstais ir piktybiškais pareiškimais ar kaltinimais, taikomos drausminės nuobaudos.

VII. GALIMOS APGAULĖS IR KORUPCIJOS PASEKMĖS

40. Nevykdant veiksmingos ir kryptingos antikorupcinės politikos Centre, gali:

- 40.1. pablogėti Centro teikiamų paslaugų kokybė ir savalaikiškumas;
- 40.2. sumažėti paslaugų gavėjų pasitikėjimas darbuotojais ir visa Centro veikla;
- 40.3. sumažėti darbuotojų pasitikėjimas vienas kitu;
- 40.4. pablogėti visuomenės požiūris į Centro vykdomą veiklą.

VIII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

41. Programa įgyvendinama pagal Programos įgyvendinimo priemonių planą.
42. Programos įgyvendinimą koordinuoja ir kontroliuoja Centro direktorius.
43. Asmenys, pažeidę šią Programą, atsako Lietuvos Respublikos teises aktų nustatyta tvarka.
44. Centro darbuotojai su korupcijos prevencijos programa supažindinami pasirašytinai.
45. Programa ir programos priemonių planas skelbiamas Centro internetinėje svetainėje.